

N:r 9.

Ansvarig utgivare:
P. WALDENSTRÖM

Den 8 maj 1908

Pris pr år:
På posten ..... kr. 1.50
På Expeditionen > 1.25

67 årg.

Innehåll: Pauli brev till den kristna församlingen i Efesus, av P. W. — Till ledning vid bibelstudium och bibelsamtal, av P. W. — Svar på brev, av P. W. — Frid i församlingen, av P. W. — Kristlig fördragsamhet och villfarelse, av J. Norberg. — Brev från Amerika. — E. Erikson † (med fotografi). — Claës Johansson † (med fotografi). — Missionssinne. — Från Expeditionen. — Svenska Missionsförbundets kvartalsmöte. — Från verksamhetsfältet. — »Skulden betald». — Tänken på dem, som äro i nöd. — Från andra läger. — Annonser.

Pauli brev till den kristna församlingen i Efesus.

Gud har kungjort för oss sin viljas hemlighet... med avseende på en hushållning vid tidernas fullhet, att åt sig åter sammanfatta allt i Kristus, det som är i himlarna, och det som är på jorden i honom. Efes. 1: 9—10.

Aposteln Paulus framställer i v. 3—14 av detta kapitel, såsom vi förut anmärkt, i stora huvuddrag det härliga frälsningsverk, som Gud har gjort i Kristus Jesus. Aposteln kallar det, såsom vi redan sett, för en *hemlighet*. Det hade icke varit uppenbarat förut, vad Gud ämnade göra med den fallna världen. I Gamla Testamentet funnos visserligen åtskilliga löften, men deras egentliga betydelse och omfattning var ganska fördold. När vi nu läsa dem i uppfyllelsens ljus, så synas de mycket tydliga, men för dem, som icke hade detta ljus, voro de ganska dunkla. Ja, apostlarna själva förstodo icke rätt de gammaltestamentliga skrifterna, förr än den helige Ande blev utgjuten över dem. De läste Es. 53 om Kristi lidande alldeles såsom vi. Men så litet förstodo de profetian, att Petrus kunde taga sig till att näpsa Herren själv, när han talade om sin död. Än mindre förstodo de profetiorna om hans uppståndelse. Därför gävo de allt förlorat, när Herren blev korsfäst. Ingen tänkte på någon uppståndelse. När kvinnorna

kommo från graven och berättade, att de sett änglar, som sagt, att Herren levde, så blevo apostlarna *bestörta* (Luk. 24: 22). När Petrus och Johannes en stund efter kvinnorna kommo till graven och funno henne tom, då trodde de. Ty, tillägger evangelisten, de *förstodo icke ännu skrifterna*, att han skulle uppstå från de döda. Hade de förstätt, att de Heliga skrifterna talade om hans uppståndelse, så skulle de ha trott på grund av dem, även utan att se.

Nu säger aposteln här att den hemlighet, som Gud i Kristus uppenbarat, bestod däri, att han beslutit en *hushållning att vid tidernas fullhet åt sig åter sammanfatta allt i Kristus*. Med tidernas fullhet menar han de gångna förkristna tidevarvens avslutning.

Den förkristliga tiden liknas vid ett mått, som småningom fylldes. Tidernas (eller såsom han i Gal. 4: 4 säger *tidens*) fullhet är den tidpunkt, när detta mått blir fullt, d. v. s. den förkristliga tidens av Gud förutbestämda (Gal. 4: 2) slutpunkt. Varför Gud hade bestämt just den tid, som blev, till en sådan slutpunkt, det antyder aposteln i Gal. 3: 19. Mänsklighetens andliga nöd hade nått sin höjd. »När människorna voro som mest nära att förgås, då frälstes de», säger kyrkofadern Krysostomus. Kristendomen framträdde därför icke såsom resultatet av en alltjämt uppåtgående utveckling inom den förkristliga världen, utan tvärtom såsom avbrottet av en utveckling, som stupade nedåt i synd och fördärv. Detta avbrott skedde genom ett omedelbart

Guds ingripande, då han sände Sonen. På samma sätt skall Guds rike en gång inträda genom Kristi återkomst, icke såsom resultatet av en alltjämt fortgående utveckling till det bättre inom den kristliga världen, utan tvärtom såsom avbrottet av onskans utveckling, som då nått sin höjd. Då skola falska krister och falska profeter uppstå och giva stora tecken och under, så att, om möjligt, även de utvalda skola förvillas (Matt. 24: 24). Ja, då skall affallet ske och laglöshetens människa, förtappelsens son, bliva uppenbar, han som sätter sig själv i Guds tempel, framställande sig själv, att han är Gud (2 Tess. 2: 3 f.).

Det var alltså en viss av Gud, på grund av hans förutseende, bestämd tid, som skulle förflyta, innan Kristus kom. Löftet gavs och de gamla väntade. De väntade århundrade efter århundrade, och det såg ut, som om Gud hade förgätit sitt löfte. Men när Guds tid kom, då skedde löftets fullbordan. Gud har aldrig lovat: »*då och då*» skall jag göra det, utan han har lovat och sagt: »*det och det*» skall jag göra. När apostlarna frågade honom, om han i den tiden skulle upprätta och återställa riket åt Israel, så svarade han: Eder tillhör icke att veta tider och stunder, som Fadern bestämt i sin makt. Det är nog, att I veten, *vad* som skall ske. När det skall ske, tillkommer eder icke att veta. Det är en hemlighet, som Fadern förbehållit sig för sig själv. När somliga människor velat räkna ut tider och stunder, så hava de sysselsatt sig med dåraktiga ting. Guds urverk, eller himlauret, om jag så skulle säga, har en dubbel boett, icke en bara på baksidan utan en även på framsidan. Och innanför den senare har Gud aldrig tillåtit någon människa att kasta sina blickar.

Men när tiden var fullkomnad, gick Guds beslut och löfte i fullbordan. Och det gällde en ny hushållning, en alldeles ny tingens ordning. Då sände Gud sin son, född av kvinna, född under lagen, på det han skulle förlösa både dem, som voro under lagen, d. v. s. judarna, och dem som voro utan lag, d. v. s. hedningarna (Gal. 4: 4, Joh. 11: 51 f.).

Emedan det var en alldeles ny tingens ordning, som inträdde därmed, att Kristus kom i världen, så har man, och det med full rätt, begynt en ny tidsräkning med denna stora händelse. Det har aldrig fallit någon in att börja en ny tidsräkning med den eller den kejsarens, konungens eller vetenskapsmannens födelse. Med franska revolutionen i slutet av 1700-talet försökte man införa en sådan. Men den »tiden» räckte icke länge. Med Jesu Kristi födelse däremot börja vi en ny tidsräkning, ty den gamla tidens fullhet var då redan kommen. Den skulle nu sättas å sido och den nya börja. Och den nya skall räcka, tills Herren kommer igen. Då begynner åter något alldeles nytt, som inget öga sett, inget öra hört, inget människohjärta anat.

Men vad åsyftade då den hushållning, som inträdde med Kristi ankomst? Jo, säger aposteln: *att Gud åt sig skulle åter sammanfatta allt i Kristus, både det som är i himlarna*, och det, som är på jorden, d. v. s. alla himmelska och jordiska väsen.*

* Egentligen säger ap.: *på himlarna*, emedan han tänker sig himlarna såsom den mark, varpå de himmelska väsendena stå.

Före syndens inträdande voro alla skapade väsen i en osöndrad, organisk enhet och fullkomlig harmoni förenade under Guds regemente. Allt levde i Gud, allt rörde sig i Gud, allt samlade sig i Gud, såsom i sin medelpunkt och sitt yttersta mål. Allt rörde sig till hans ära och lov. Detta saliga förhållande upphörde genom synden. I himlarna slets enhetsbandet därigenom, att en del av änglarna syndade och avföll från Gud. Därifrån övergick synden genom frestelse till våra första föräldrar. De avföll från Gud, och från dem fortplantade sig synden medelst den lekamliga födelsen ut igenom hela deras släkte. Ty lika visst som det är, att det, som födes av människa, är människa, lika visst är, att det, som födes av syndig människa, är syndig människa (Rom. 5: 12). Men detta fall invercade även på den förnuftlösa skapelsen, som träffades av en förbannelse (se Rom. 8: 20). I och med detsamma brast även det band, som till ett förenade människovärlden och den saliga änglavärlden. Den hushållning, som Gud beslutit att vid tidernas fullhet genom Kristi sändning inrätta, hade till ändamål att i Kristus såsom medelperson åter till ett sammanfatta allt det i himlarna och på jorden sönderslitna, sammanfatta det åt Gud, så att det återställdes till samma osöndrade enhet och fullkomliga harmoni, som varit från begynnelsen, under honom såsom all tings medelpunkt och mål (jämför 1 Kor. 15: 28). Guds frälsningsråd i Kristus avser sålunda icke blott människans utan hela världsalltets återställelse, såvitt detta blivit genom änglars och människors synd förstört. Ingen del av världsalltet, ingen blomma, inget djur, ingen annan varelse, ja icke ens de heliga änglarna befinna sig nu i samma tillstånd, som de skulle vara uti, om synden icke vore. Och de kunna icke återställas på annat sätt än därigenom, att människans synd åter upphäves (se Rom. 8: 21). Därför skall Kristus just såsom den fullkomliga syndaborttagaren (Joh. 1: 29) bliva den, i vilken slutligen alla från sin enhet och ursprungliga ställning nu rubbade ting skola åter sammanfattas åt Gud. Därför syftar hela den närvarande världsutvecklingen. Med Kristi återkomst och rikets återupprättande inträder åter en ny tidsålder, under vilken Kristus fullständigt tillintetgör alla fientliga makter, varefter han lämnar riket åt Gud, och Gud blir allt i alla (1 Kor. 15: 24—28). Då är fullständigt genomfört det »sammanfattande», som Paulus här talar om. Då äro människovärlden och änglavärlden åter vordna till ett i Kristus och genom honom i Gud.

När man på detta bibelställe velat bygga läran om alla varelsers, även de onda andarnas, slutliga salighet, så har man förhastat sig. Den dag skall komma, då himlar och jord och alla däri befintliga varelser skola vara samlade i fullkomlig harmoni i Gud. Men långt ifrån att detta skulle ske genom alla ogudaktiga och fientliga människors och andars frälsning, skall det tvärtom ske därigenom, att alla fientliga makter varda krossade, sedan de utkorade, som Gud förutsett, blivit frälsta. Se därom de tydliga orden i 1 Kor. 15: 24—27, Apg. 3: 21, Matt. 25: 41 m. fl. st. En ny himmel och en ny jord, däri rättfärdighet bor, det lovar evangelium bestämt (2 Petr. 3: 13). Men att alla från be-

gynnelsen skapade varelser skola vara att finna i dessa himlar eller på denna jord, det är en för nya testamentet främmande tanke, huru upplyftande och tilltalande den för övrigt än må synas. Vad särskilt angår de onda andarna, bör här märkas, att de icke ens omnämnas. De höra icke till »det som är i himlarna». De äro från himlarna *uteslutna* och stå således alldeles utanför det Guds frälsningsråd, som avser att till ett i Gud sammanfatta det, som är i himlarna och det, som är på jorden. Huru det går de gudlösa och de onda andarna, därom säger Herren, att de skola gå bort i evig, osläcklig eld.

Det var således, som sagt, icke allenast människovärldens frälsning Kristi sändning åsyftade, utan tillika en återförening mellan änglavärlden och människovärlden till den ursprungliga enhet, i vilken de förut befunnit sig i gemenskap med Gud. Därför äro också änglarna intresserade för människornas frälsning, och det icke allenast av kärlek till människorna och för deras skull utan även för sin egen skull. Ty det är av betydelse även för *deras* fullkomliga salighet, att det ursprungliga enhetsbandet mellan dem och människovärlden återställles.

Gud skall sammanfatta allt i Kristus, säger ap. Där ha vi *medelpunkten*. I Kristus skall både det ena och det andra sammanfattas för att genom honom återförenas med Gud.

Detta beror därpå, att allt både i himmelen och på jorden ursprungligen är skapat i Kristus Jesus, såsom aposteln lär i Kolosserbrevet: allt är skapat i honom, genom honom och till honom (Kol. 1: 16). Därför var, ock Kristus den ende, i vilken det söndrade kunde återförenas, åter sammanfattas åt Gud. Aposteln är mycket bestämd i avseende på denna sak: Det är Gud, som gör det, det är genom Kristus, han gör det. Därav förstå vi, att en människa *måste* vara i Kristus för att kunna återkomma i gemenskap med Gud och med den saliga änglavärlden. Om någon frågar: »varför skall det vara så?» giver bibeln bara det svaret: *det var Guds föresats, hans egen viljas råd, hans välbehag*. För resten: att fråga, varför Gud gjort det så, det är lika dåraktigt som att fråga: »Varför har Gud gjort solen rund? Kunde han icke lika gärna ha gjort henne fyrkantig?» Eller som att fråga: »Varför har Gud ordnat trädet så, att grenarna icke kunna ha liv och gemenskap med roten annorledes än därigenom, att de äro förenade med stammen?» Gud har så velat, Gud har så bestämt det. Han är grunden till allt, och någon annan grund behöva vi icke leta efter.

P. W.

Det är trons väsen, att den växer, då prövningar och svårigheter växa. När den naturliga kraften och de synliga medlen upphöra, begynner tron att visa sin kraft, som är född af Gud.

Rom. 2: 5—6.

V. 5. Den, som föraktar Guds godhets rikedom (v. 4.), förhärdar sitt hjärta. Om han omvände sig, skulle han få erfara Guds nåd, men nu hopar han tvärtom vrede åt sig. En människa, som föraktar goda råd och för ett naturvidrigt levnadssätt, hopar åt sig kroppsligt lidande för framtiden. Många, som vid framskriden ålder plågas av svåra sjukdomar, lida endast, vad de under sitt föregående liv dag efter dag, år efter år hopat åt sig själva. På samma sätt är fördömmelsen endast det hopade resultatet av ett obotfärdigt liv. Men liksom följderna av ett i lekamlig mätto naturvidrigt levnadssätt icke strax visa sig, så visa sig syndens följder icke strax. Men vredens dag kommer, och då skall den obotfärdige syndaren uppskåra, vad han sått. Denna vredens dag är den yttersta domen. Dock kunna fruktansvärda straffdomar träffa den ogudaktige redan här i tiden. Och varje sådan dag är en »vredens dag». Men det är en *rättvis* dom; ty att en människa uppskär, vad hon sått, det är full rättvisa. Ingen kan klaga på en *orättvis* Guds dom, när t. ex. drinkaren i en förstörd hälsa och en för tidig död uppskär resultatet av sitt syndiga liv. Här kunna många andra exempel dragas fram. Men alldeles sammalunda förhåller det sig med den yttersta stora vredens dag.

»Det är icke farligt», säger den obotfärdige, och ler åt varningen. Men det kommer, och då är det för sent att ropa. Läs Luk. 13: 25.

Det som i detta avseende gäller den enskilde, det gäller även hela folk. Läs därom Matt. 23: 32—35. Folkets synder under långa perioder hopa sig såsom i ett mått, tills måttet är fullt och domen kommer. Historiens vittnesbörd: judafolket, det gamla Rom o. s. v.

V. 6. Vedergällningen sker efter gärningarna. Läs därom Job 34: 11, Ps. 62: 13, Jer. 17: 10; 32: 19, Hes. 7: 27, 33: 20, Matt. 16: 27, 25: 21, 35 följ. Apostelen Paulus, som så kraftigt framhåller, att frälsningen icke är av gärningar utan av tro (se kap. 3: 28, Ef. 2: 8 f.), han betonar på samma gång, att domen sker efter gärningarna. Se Rom. 14: 12, 1 Kor. 3: 8, 2 Kor. 5: 10, Gal. 6: 7, Ef. 6: 8, Kol. 3: 24. Där sann tro är, där omskapas människan, blir *en ny* människa till hjärta, håg och sinne, (Gal. 5: 17, Ef. 4: 24). Och den *nya* människan gör nya gärningar, (Ef. 2: 10). Där de nya gärningarna icke äro, där är ingen ny människa. Därför sker domen efter gärningarna.

Här är nu tillfälle att under samtalet gå in på alla områden av livet. Hurudana äro *våra* gärningar? Vad har nåden verkat i oss? Vad dom ha *vi* att vänta? Äro vi redo att möta Herren, ifall den stora dagen kommer nu? Vad ha vi att iakttaga, på det att vårt liv och våra gärningar i stort och smått, i det enskilda och offentliga, må bli sådana, att vi må kunna med glädje motse vedergällningens dag? Kan du sjunga såsom Paulus i 2 Tim. 4: 8?

P. W.

Svar på brev.

En broder skriver till mig följande:

»Det kom för mig att säga några ord om föreningsbildande. En stor del av medlemmarna i vår församling här i X. tillhöra olika föreningar, och det är väl troligt, att det förhåller sig så även på andra håll. En del tillhör blåbandisterna, en del goodtemplarna, andra tillhöra 3 å 4 olika olycksfalls- och lifförsäkringsbolag. Alla vilja ha bönehusen åtminstone till några av sina möten. För två månader sedan bildades här en förening »Vita Bandet», i vilken många av våra kvinnliga församlingsmedlemmar ingingo. Nu en dag fick jag veta, att de skulle börja syförening för sin verksamhet. Alla dessa kvinnor arbeta eller ha arbetat i *församlingens* syföreningar. Det är ju alldeles klart, att varken tid eller krafter kunna i längden räcka till åt alla håll. Nu frågas: bör icke välgöreheten, i vilken form den än utövas, helst ske inom församlingen? Eller är det nödvändigt, att troende gå utanför församlingen och skriva in sig i föreningar tillsammans med icke troende för att öva välgörehet? Är det icke fara värt, att våra församlingar hålla på att dragas ut åt för många håll och på så sätt splittra sina krafter och förlamas i sin verksamhet?»

Saken är mycket tankvärd, och jag har ofta yttrat mig därom. Enligt mitt förstånd böra de troende samla sina krafter i församlingen och dess arbete. Om inom församlingen arbetet fördelas, så att somliga ha söndagskolan på sin lott, andra syförening för yttre missionen, andra för inre missionen, andra den och den missionsgrenen o. s. v., det är en sak för sig och en god sak, då ju alla icke kunna räcka till för allt. Men att församlingens medlemmar ingå såsom medlemmar i allehanda föreningar *på sidan om församlingen*, isynnerhet föreningar av troende och icke troende, det avråder jag alltid. Det *kan* enligt min mening icke annat än *förlama*, och det även om ändamålet är aldrig än så gott.

Emellertid är denna sak egnad att för församlingen framhålla vikten därav, att den ordnar arbetena inom församlingen så, att *alla medlemmar få något att göra*. Alla, och isynnerhet de unga, *behöva* sysselsättning i det andliga arbetet. Och församlingen själv behöver alla, om hon skall kunna utveckla tillbörlig kraft i sin verksamhet.

I församlingen är *all* god kristlig verksamhet samlad. Det är *hon*, som äger de medel, genom vilka människor frälsas från *all* ogudaktighet och världslig lusta samt göras till nya skapelser i hjärta, håg och sinne och hela sitt liv. När en blir *omvänd*, så blir han nykter från att ha varit en drinkare, kysk från att ha varit liderlig, rättskaffens från att ha varit oärlig o. s. v. Församlingen är således den bästa nykterhetsföreningen, den bästa sedlighetsföreningen o. s. v. Låt oss verka där, samla våra krafter där.

Det är ock klart, att när församlingens medlemmar splittras därigenom, att de ingå såsom medlemmar i allehanda föreningar utom församlingen, så komma alla dessa föreningar att göra anspråk på bönehuset för sina möten, sina försäljningar, sina fester m. m. Sålunda skall församlingen ekonomiskt pumpas åt alla håll, så

att den kanske till slut har rätt svårt att underhålla sin egen egentliga verksamhet. Ty på *församlingsmedlemmarnes* offervillighet är det, man vid alla sådana tillfällen huvudsakligen lägger an.

Församlingsbegreppet är ännu alltför litet utvecklat hos flertalet av våra kristna. Därför kunna många gå »för sig själva» utan någon församlingssamfund alls. Och de, som stå i en församling, hava ofta bra liten känsla för, vad detta innebär. Att församlingens sunda utveckling, församlingens framgång i verksamheten, församlingens uppbyggelse, församlingens livaktighet, predikantens frimodighet och kraft o. s. v. väsentligen beror på de särskilda församlingsmedlemmarnas förhållande, på deras tro och nit och deltagande i verksamheten, det förstå de icke, eller besinna det ej. Men det blir väl bättre. Gud skall hjälpa oss fram. Jerusalem bygges icke på en dag. Men den som ständigt ser på, *vad församlingen är för honom*, bör icke glömma att inför Gud litet emellanåt fråga, *vad han själv är för församlingen*.

[P. W.]

Frid i församlingen.

Saliga äro de fridstiftande, säger Herren, och därav förstå vi, vad han tänker om de *fridstörande*. Och sådana finnas även. Det finnes församlingsmedlemmar, som, om de icke i allt få sin vilja fram, icke kunna underordna sig församlingens beslut och låta sig nöja, utan genast börja agitera för att väcka missnöje och åstadkomma slitningar. Den församling är att skatta lycklig, som icke inom sig har någon eller några sådana fridstörare. Huru är det hos er?

Det gives även församlingsmedlemmar, som, så snart de få något emot predikanten, genast börja agitera för att väcka misstro mot honom. Och att i människors hjärtan ingjuta misstro, det är ingen svår sak. Missnöjet sprider sig såsom surdegen. Predikantens ställning blir olidlig, han blir nedtryckt, kan ej mer arbeta med nödig glädje och frimodighet utan måste se sig om efter annat arbetsfält. Den församling är att skatta lycklig, som icke inom sig har någon eller några sådana fridstörare.

Ett sätt att störa friden — lika vanligt som försåtligt — består däri, att sådana missnöjda *utan församlingens hörande* tillkalla en främmande predikant, vars uppträdande de tro skall sätta församlingens egen predikant åt sidan. Tyvärr finnas ock sådana predikanter, som icke ogärna låta bruka sig därtill. Ofta åberopa de sig på ett synnerligt mått av Guds Ande, framkasta också både i predikan och enskilda samtal, att församlingens predikant saknar Anden, berömma sig därav, att de själva predika och verka utan lön, litande för sitt uppehälle endast på Gud, medan församlingarnas predikanter taga viss lön m. m. dylikt. Många enfaldiga bliva genom sådant högt andligt tal tjusta. Och så uppstå slitningar, som förlama det andliga livet. Men den nye predikanten reser vidare för att på andra platser, naturligtvis »driven av Guds Ande», såsom han säger, fortsätta sitt verk, lämnande en andlig ödemark efter sig, där han sist var.

Må församlingarna vara på sin vakt mot sådana predikanter och sådana församlingsmedlemmar. Jag tillåter mig därför att här giva församlingarna några råd, viss att de äro goda.

1. När överläggningar inom församlingen hållas, må var och en fritt och frimodigt säga sin mening; men när beslut är fattat av församlingen, då må de, som voro av annan mening, stilla och gudfruktigt nöja sig därmed och söka att göra det bästa möjliga av beslutet.

2. När församlingen kallat en predikant, då må var och en församlingsmedlem göra allt för att stödja honom i hans arbete, uppmuntra honom, när han är nedslagen, upprätta honom, om han fallit och förgått sig o. s. v. Predikanten är ingen ängel han heller. Därför behöver han, framför andra, församlingens trogna förbön och stöd, om han skall kunna verka med frimodighet och framgång. Det beror alltså *väsentligen på församlingen*, vad predikanten skall kunna uträtta.

3. När någon församlingsmedlem önskar, att en främmande predikant skall tillkallas, så bör han meddela det åt församlingen eller dess styrelse, på det kallelsen må ske genom henne. Får han ej sin önskan igenom, så må han vara stilla och bedja Gud. Friden inom församlingen är oändligt mycket mer värd, än att den eller den predikanten kommer dit.

4. Visar det sig emellertid, att predikanten i församlingen är olämplig, så må församlingen broderligen och under bön till Gud giva honom en uppmaning att flytta. Det kan ju tyvärr hända, att en predikant efter en tid befinnes sakna den begåvning eller de egenskaper i övrigt, som fordras för predikokallet. Han har misstagit sig om sin kallelse, och det är alltid en bitter erfarenhet. Men också kan mycket väl hända, att ehuru han icke passar för den eller den platsen, så kan han vara mycket passande för en annan. En sådan sak som en uppsägning måste därför behandlas med stor varsamhet och gudsfruktan, och framför allt bör församlingen se till, att *icke hon själv* genom sitt sätt att bemöta predikanten gjort det omöjligt för honom att verka med välsignelse.

5. Men predikanten ville jag råda att litet emellanåt under bön till Gud i enrum läsa och spegla sig i Matt. 23: 6—12, 1 Kor. 9: 19—23. Predikokallet är högt och härligt. Ansvaret är stort. Frestelserna och svårigheterna äro många. Säll den, som i Herrens kraft kämpar sig igenom. Och Herrens kraft är mäktig *i de svaga*.

Detta är i all korthet några vänliga råd av en äldre broder till de yngre. Och det ligger en smula erfarenhet bakom orden.

P. W.

Kristlig fördragsamhet och villfarelse.

Det är odisputabelt, att en människa kan leva i verklig förening med frälsaren och hava evigt liv under mycken villfarelse. Frälsarens egna lärjungar äro därpå det bästa beviset. Men därav får ej dragas den slutsatsen, att evigt liv kan stå tillsammans med vilken villfarelse som helst. Det gives villfarelser, som ställa män-

niskan utanför den kristna trons ramar. Och i sådana villfarelser kan ingen äga evigt liv. »Den, som vill komma till Gud, måste tro, att han är» (Ebr. 11: 6). En ateist kan sålunda i detta sitt tillstånd icke komma till Gud, utan han hålles borta av sin villfarelse och kan icke äga evigt liv, huru from och god han i övrigt än är. Likaså är den, som förnekar att Jesus har kommit i köttet, icke av Gud (1 Joh. 4: 3). »Vem är lögnaren, om icke den, som förnekar, att Jesus är Kristus» (2: 22)? *I ingen annan är frälsning* (Apg. 4: 12). För den, som förkastar honom, finns ingen frälsning, huru viss och avgjord hans övertygelse än må vara om motsatsen. Och detta måste fasthållas och får icke genom något tal om religiös fördragsamhet på något sätt fubblas bort. På utomkristlig mark finns ingen frälsning, intet evigt liv att hoppas. Ingen övertygelse, huru ärlig, huru viss den än må ha blivit, kan ändra det. Judarne i Rom. 10: 1, 2 få av Paulus det vittnesbördet, att de menade uppriktigt och ärligt. Men deras vissa och ärliga övertygelse kunde ej göra deras uppfattningar till något annat än dödliga villfarelser, i vilka de måste förgås. Det var för Paulus en upprörande tanke, att de måste förgås, då han såg sådant uppriktigt nit hos dem. Men det hjälper inte, att man har nit och menar uppriktigt, när man far vilse och vandrar orätt väg. Där hjälper bara ett, och det är att vända om. Och det duger alldeles icke att i sådana fall tala om tolerans och så giva stöd åt den tanken, att vägen till döden också kan bära till livet, om man blott menar ärligt med sin sak. Huru Gud handlar med ärliga människor, som i sin villfarelse uppriktigt söka det eviga livet, äro Kornelius och Paulus belysande exempel på. De uppmuntras icke att fortsätta i sin villfarelse, som om den vägen ändå skulle kunna sluta med frälsning, utan de fördes ut från den vägen och in på den rätta. Och det kunde ske, just emedan de voro ärliga.

Men lika afgjort, som vi måste frändöma dem evigt liv, som ställt sig utom den kristna trons område och utom gemenskapen med frälsaren, oavsett bevekelsegrunderna till, att de så gjort, lika avgjort måste vi ock erkänna, att evigt liv är till finnandes hos var och en, som i tro och förtröstan sluter sig till sin frälsare, vore hans villfarelser i andliga ting än så stora. Och det går alls icke an att med framhållande av hans villfarelser börja en öppen agitation mot honom för att göra honom förhatlig i de troendes kretsar och söka få honom utstött därifrån. Sådant står i uppenbar strid med den kärlek, som skriften framställer såsom det enda säkra beviset på, att man har evigt liv. »Den som älskar honom, som födde, han älskar ock den, som är född av honom». »Därav veta vi, att vi övergått från döden till livet, att vi älska bröderna». Och broderskapet i Kristus grundar sig icke på den ena eller andra gemensamma föreställningen om honom utan på den gemensamma kärleken och tilliten till honom. Men den, som därvid icke älskar, han förbliver i döden, även om han icke alls är villfarande. Och det är verkligen av högsta behov påkallat, att detta varder predikat i både tal och skrift och det med allt allvar, ty fienden lurar på tillfälle att få hugga in. Och kärlekens port är vanligen den, som han lättast spränger.

Men här gör man nu ofta den ledsamma upptäckten, att villfarelser, som kunna stå tillsammans med liv i Guds Sons tro, av många icke aktas såsom farliga. Många troende anse det vara alldeles betydelselöst, vilka åskådningar som bringas till välde, blott människorna älska Jesus. Om man tror sanning eller lögn, bara man hör Jesus till, mena många vara tämligen likgiltigt. Men så talar inte Guds ord. Erfarenheten visar ock, att denna åskådning är farlig. Ty de uppriktigaste själar hava visat sig kunna föras så fjärran från trosgemenskapen med Jesus bara genom oriktiga uppfattningar i andliga ting, att de på det sista hamnat ute i synden och världen. Må vi inse och behjarta, att all lögn och villfarelse är skadlig och därför aldrig upphöra att kämpa emot och varna för den. Och må det ske på ett sätt, som giver intryck av, att det är någon mening med varningen, så att folk må förstå, att det gäller något. Men må det att väcka fruktan och avsky för en villfarelse icke få likställas med att väcka fruktan och avsky för uppriktiga Jesu vänner, som råkat att bli snärjda i de villfarelser, man vill bekämpa! Det är dock vid detta vägmöte de ifrigaste renlärlighetskämparna vanligen tagit miste och beträtt det personliga hatets väg i stället för sanningens och kärlekens. Och därför hava så många farit till fördärvet endast för sitt renlärlighetsnits skull. Sanningen är god. Men sanning utan kärlek liknar mån-skenet, det lyser men värmer icke. I dess sken smälta inga drivor och skapas ingen vartid, ingen växtlighet och sommarprakt. Livets krafter lösas icke, förrän kärlekens värme kommer till. Må det bli rikedom på den ibland dem som tro!

J. Norberg.

Brev från Amerika.

Till Pietistens läsekrets.

»Man skall utbreda ryktet om din stora godhet och jubla över din rättfärdighet.» Ps. 145: 7.

Det var med synnerlig glädje, som jag mottog Pietisten. Den kom som en frisk fläkt från hemlandet i Norden. Såsom en härold om missionens segrar och triumfer och en makt, som samlar, enar och vägleder missionskrafterna och på samma gång giver näring åt det andliga livet, vilket alltid är måttet på missionsmöjligheterna, har Pietisten en lika skön som viktig plats att fylla i de många tryckalstrens stora led. Det är icke alla tidningar — icke ens alla missionstidningar — som lämna så stor valuta åt den läsande, som Pietisten gör. Och det är därför icke att undra på, att dess utgivande såsom organ för Svenska Missionsförbundets inre mission hälsades med glädje på båda sidor om Atlanten.

Säkerligen kommer tidningen att vinna många intresserade läsare även bland oss i Amerika, speciellt därför, att vi sakna ett dylikt organ, som ensamt för missionens talan. Vi hade visserligen i flera år tidningen »Missionären» såsom vårt Förbunds organ, men delade intressen gjorde dess tillvaro så svår och förtog

hennes en stor del av sitt inflytande, så att Förbundet till sist — och enligt mångas mening till stor skada — nedlade dess utgivande.

I rent språkligt hänseende är det av stort intresse och gagn för oss här i Amerika att läsa en *genuint svensk tidning* med en fullt kompetent redaktionsstab, vilket icke kan sägas om de många tidningsblad, som utgivas bland missionsvännerna i Amerika. Det är därför icke så lätt för oss att hålla vårt språk fritt från amerikanska tillsatser. Om därför Pietisten bleve spridd ibland oss yngre predikanter i Amerika, så vore det en icke ringa hjälp till svenskhetens bevarande ibland oss, såväl som ett medel till bibehållande av gedigen svensk kristendom och gammaldags from pietism. Och båda dessa ting behöva vi predikanter och icke predikanter. Den, som icke har kommit längre än de flesta av oss predikanter ha, känner så innerligt väl, huru nödvändigt det är att ibland riktigt *studera* ett tryckalster, som i alla avseenden kan sägas vara med sin tid, även i språkligt hänseende. Det skall bliva intressant att bland annan nyttig lärdom även få lära sig att med tiden använda det nya svenska stavsättet.

Bäst torde dock Pietisten få tjäna Guds folk såsom en positiv sanningstolk, som förkunnar Guds verk i en värld, som håller på att äta döden i sig av den isande kalla otrons förblommerade sodomsäpplen, samt såsom en matare av missionens heliga eld och en föreningslänk för alla sanna missionsvänner — såsom vi hoppas — på båda sidor om världshavet. Det äkta läseriet stammar ju från Sverige och har sina rötter där, och varför skulle vi icke i fortsättningen få åtminstone en del kraftiga impulser därifrån? Den tid kan komma, då vi här i Amerika svara på Pietistens hälsning till oss genom att skicka till eder en tidning med åtminstone samma stora mål, kanske också lika gedigen och rikhaltig till sitt innehåll. Det vore ju trevligt att se de två systerförbunden på sådant sätt lämna var sin tribut till bådas gagn och sunda tillväxt.

Men nu nog om dessa funderingar med avseende på Pietisten och en eventuell missionstidning för Förbundet i Amerika, ty annars blir mitt brev alldeles för långt. Och det torde det bli ändå.

Var och en, som opartiskt bedömer ställningen, skall nödgas erkänna, att det är ett mirakulöst verk Gud utfört ibland missionsvännerna i Amerika under de sista årtiondena. Deras sammanlagda antal uppgår, enligt en nyligen utgiven historia om missionsvännerna i Amerika, till 33,000, d. v. s. personer, som intagits i församlingarna på bekänneelse, att de höra Herren till. Läger man sedan till denna siffra de tusentals barn, som gå i våra söndagsskolor och de ungdomsskaror, som tillhöra de olika församlingarnas ungdomsföreningar, men som icke direkt tillhöra församlingen, och slutligen de många tusenden, troende och icke troende, som besöka våra olika församlingars gudstjänster och få sin andliga vård från det frireligiösa läget, så se vi strax, att av det lilla senapskornet har det blivit ett väldigt träd. »Av Herren är det skett och är ett under i våra ögon». Den andliga verksamheten är, åtminstone på ytan, ganska livaktig ibland oss. Och även i fråga om det inre livet ha vi mycket att tacka Gud för, ehuru det är just på

det området, som vi allra bäst behöva *tillväxa i andligt djup och kraft*. I icke så få av Förbundets församlingar har en väckande ande förnummits under denna vinter, till de troendes stärkande och syndares frälsning. Må Gud i fortsättningen göra oss dubbelt trogna i vår Mästares tjänst, medan arbetsdagen varar.

I fråga om praktfulla kyrkor står icke Missionsförbundet efter något annat svenskt samfund i Amerika. Arkitektur och skön konst arbeta alltjämt hand i hand på att omdana de simpla släta missionshusen till nästan luxuöst ornamentala tempel. Vi tro dock icke, att stelheden och formalismen har vunnit mycket insteg hos oss ännu. Våra predikanter predika och röra sig ännu lika okonstlat, som de gamle kolportörerna gjorde. Just nu i dagarna har man på norr i Minneapolis, Minnesota, invigt en ny missionskyrka, kallad »Getsemanekyrkan», med sittplatser för över 1,000 personer och med alla moderna bekvämligheter. Hon kostar \$ 35,000. Och i St. Paul, blott några engelska mil därifrån, har Förbundet sin mest storslagna kyrka, vilken i kostnad vida överstiger den nyss nämnda. Och för resten ha missionsvännerna i de större städerna från Atlanten till Stilla Oceanen mycket storartade kyrkor nästan allestädes. Det vittnar ju åtminstone om *lekamligt välstånd*.

Vår gamle vördnadsbjudande och aktade missionsföreståndare, C. A. Björk, kom tillbaka till oss stärkt och upplivad av sitt besök i Sverige. Han är ovanligt kry och stark för sin höga ålder och styr ännu med lugnt mod och stadig hand missionsskeppet förbi bränningarna och skären framåt till seger mot den önskade hamnen. Tänk, vad den mannen fått vara till stor välsignelse för Guds sak i Amerika! Gud välsigne våra ledare och våra två systerförbund!

Cadillac, Mich. i februari 1908.

Med broderliga hälsningar
A. Serenius.

E. Erikson †.

Den inre missionens veteraner lämna oss, den ene efter den andre, och gå hem till sin Herres glädje. Dit stod deras längtan; dit gingo de trygga genom döds-skuggans dal med Jesusnamnet på sina läppar. Till dessa veteraners antal få vi räkna även den man, vars bild synes här nedan, predikanten E. Erikson i Skoby, Alunda, vilken avsomnade i tron på sin Frälsare i sitt hem den 13 mars d. å.

E. föddes den 21 dec. 1841 i Fittja församling, Uppland. Hans fader var lantbrukare. Vid den tiden var det andliga mörkret i dessa trakter mycket stort. Men redan i unga år fann E. sin Frälsare. Det var i mitten av 60-talet. Sedan han genomgått Fosterlandsstiftelsens kolportörsskola, blev han 1873 anställd som predikant i Olands missionsförening.

Vid den tiden hade denna förening en ganska stor omfattning. Till densamma hörde socknarna: Börstil, Forsmark, Valö, Hökhufvud, Harg, Skephammar, Mor-
karla, Alunda, Tuna, Olands Stafby, Faringe och Alm-
unge.

Före E. hade A. F. Holmertz år 1864 på kallelse av Hökhufvud och Skephammars missionsförening tillsammans med troende i angränsande socknar börjat verka i dessa trakter. Men det stora området krävde flere arbetare. Och år 1874 i februari kallades även J. G. Andrén att resa inom föreningen. Detta klöverblad av vittnen i slutet av 70-talet har blivit kallat »Olands-predikanterna». Den nu kvarlevande av dem är predikanten i Skara, Andrén.

Olands missionsförening leddes under flera år av den gudfruktige och fridsamme prostén Bergman i Alunda, som var ordförande till 1879 eller -80, då han drog sig tillbaka. Från och med 1881 började Olands missionsförening att omgestalta sig. Nämnda år avskilde sig från densamma Alunda, Tuna, Olands-Stafby och Faringe, som tillsammans kallade Erikson till sin predikant. Här fortfor han att verka som predikant och församlingsföreståndare till 1891, då han flyttade till Hållnäs med samma uppgift och senare till Valö, där han med sitt fridfulla väsen lyckades utföra en god mission i den då söndrade församlingen. Där fortsatte han sin verksamhet till år 1905.

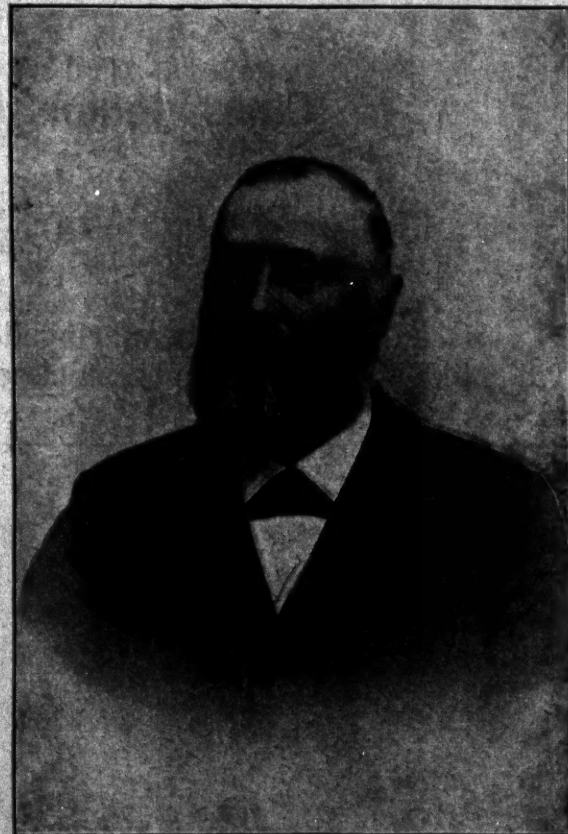
Då var hans forna verksamhetsområde åter utan predikant, och på kallelse av sina gamla vänner flyttade han tillbaka till Skoby, som genom så många minnen från hans tidigare verksamhet fortfarande var honom kärt. Här bodde han i många år i sin egen

av en liten trädgårdstäppa omgivna stuga, men flyttade sedan in i missionshusets bostadslägenhet, där han sedan bodde till sin död. Här gick han ut och in bland folket som ett troget vittne om Guds storhet i kärlek och makt.

Huru den fria rörelsen utvecklades i dessa trakter och småningom fick fastare former, fick han bevittna. Det var därför alltid intressant att höra den grånade gamle berätta om sina erfarenheter.

E. var en varmhjärtad kristen och frimodig i sin predikan. Det var något så innerligt i hans väsen och i hans omsorg om församlingen, att var och en, som kom i beröring med honom, kände sig värmd och uppmuntrad. Hans predikan var enkel och flärdfri, men full av ande och liv. Säkerligen äro de icke så få, som genom honom blivit förda till tron på Gud.

I fjol var hans hälsa bräcklig och krafterna brötos märkbart. Då han kände sig oförmögen att tjäna församlingarna, såsom han önskade, avsåg han sig vid

E. Erikson.

senaste årsmötet predikantbefattningen. Men föreståndare i Skobykretsen blev han till sin död, ehuru han själv ville lämna även detta. Måndagen den 9 mars ledde han sitt sista församlingsmöte, som var mycket gott och uppbyggligt. Påföljande natt insjuknade han, och hans sjukbädd blev icke lång. Då flyttningen tillbaka till Skoby var bestämd, hade han yttrat: »Jag skall dö i Alunda». Under sjukdomen var han förvissad om, att han aldrig skulle komma upp mer. En av hans käraste barndomsvänner och trosbröder hade några dagar tidigare lämnat det jordiska, och han uttalade nu sin glädje över, att han så snart skulle få följa honom. Han hade full sans hela tiden, och hans sista ord voro: Jesus — Jesus. Några minuter därefter insomnade han i den sista sömnen.

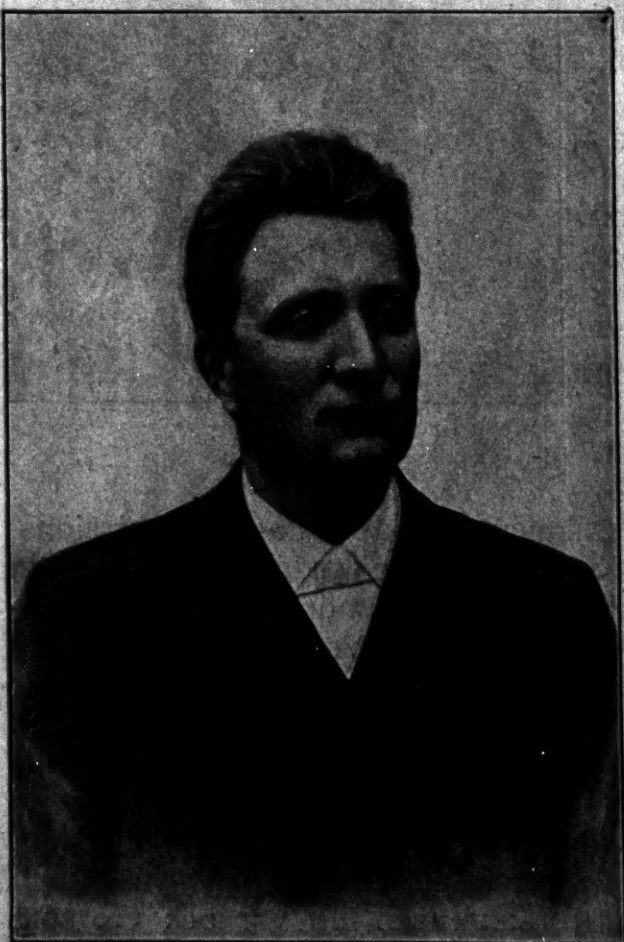
Han sörjes närmast av änka och tre vuxna, ogifta barn. Frid över hans minne.

Johan Erikson, Faringe.

Claës Johansson †.

Lär oss Gud besinna,
Att vår tid är kort,
Våra dagar rinna
Liksom strömmen bort.

Så sjöng vår nu hemförlovade broder, predikanten vid Mikaeliförsamlingen i Stockholm, Claës Johansson.

Claës Johansson.

Och orden be-sannades på honom själv, ty i sin bästa tid, blott omkr. 48 år gammal, avled han i sitt hem härstädes den 1 maj. Dödsorsaken var en svårartad sockersjuka.

Claës August Johansson föddes i Lekeryds församling av Jönköpings län d. 10 juni 1860. Omvänd till Gud vid 17 års ålder, började han tidigt vittna om Herren vid mindre sammankomster i sin hemtrakt. Han verkade sedan som resepredi-

kant först i Tenhults och sedan i Kronobergs läns missionsförenings tjänst, tills han 1890 blev föreståndare för Bethesda missionsförening i Kalmar. På kallelse av Luth. Missionsföreningen i Stockholm flyttade Johansson

1896 till Sundbyberg och blev föreståndare för församlingen i Immanuelskapellet därstädes. 1902 bildade han Mikaeliförsamlingen på Östermalm i Stockholm och betjänade densamma sedan till sin död.

Johansson, som genom självstudier förvärvat sig goda kunskaper t. o. m. i bibelns grundspråk, har utgivit ett par små broschyrer: »Den himmelska staden», och »Den vitklädda skaran», samt ett sånghäfte: »Sjung om Herren». Så länge hälsa och krafter stodo bi, var Johansson en gärna hörd predikant, som enkelt och med andekraft delade sanningens ord. Blev det honom givet, var hans förkunnelse, buren som den var av hjärtats värme och hänförelse, i hög grad uppbygglig och vederkvickande. I diskussionerna vid konferenser och möten tog han alltid livlig del. Soldatmissionen i Stockholm hade i honom en varm vän och verksam medarbetare. Även i Fångbesökareföreningen har han nedlagt ett gott arbete.

Till och med Påskhelgen kunde Johansson, ehuru sista tiden med mycken möda, uppehålla sin predikantbefattning. Sedan dess har han varit sängliggande. Han var nöjd med Guds vilja. Dalen syntes ljus för honom. Ingenting stod honom och Gud emellan. Sist sade han: »Hälsa barnen! Nu vill jag gå. Nu vill jag gå.»

En evig glädje jag skall få
I fridens hem.
Jag därför vill till himlen gå,
Till Guds Jerusalem.

Claës Johansson sörjes närmast av efterlämnad maka, födo Granqvist, samt 4 barn. Hans sista ord till sin församling: Det står en sabbatsvila åter för Guds folk, må vara en hälsning till den stora krets av missionsvänner, som med honom delat andliga nådegåvor. Själv har han nu, den trogne tjänaren, ingått i denna vila.

Frid och välsignelse över hans minne!

J. Nyrén.

Missionssinne.

Vid ett missionsmöte berättade en av missionärerna, vad som var orsaken till, att han blev missionär. »Då jag var en liten gosse, gick jag ofta förbi en gravård på kyrkogården. Den var upprest till minne av en 8 års gammal gosse och bar följande inskription: »Moder, jag önskar bliva missionär; men om jag skulle dö, innan jag hunnit växa upp, skall du skriva min önskan på gravstenen, så att någon, som går förbi, kan läsa den och draga ut till hedningarna i mitt ställe.»

Den som går miste om tid för bönens skull, han skall få igen det han förlorat, i ett liv, rikt på välsignelser.

En ivrig bön är en segrande bön.

Svenska Missionsförbundets Expedition,

77 Drottninggatan 77,
STOCKHOLM.

Allm. telefon 4634 & 7415. Rikstelefon 8525.
Inregistrerad telegrafadress: »Förbundet, Stockholm.»

Hålles öppen alla helgfria dagar från kl. 9 f. m.
till 3 e. m.

Pietisten,

**Svenska Missionsförbundets organ för dess
inre mission,**

utkommer den 8:de och 22:dra i varje månad.

Prenumerationspriset för 1908 är 1: 50 på posten
och 1: 25 kr. på Expeditionen, då minst 5 ex. rekvireras.
11 exemplar lämnas för 12: 50.

Till utlandet kostar tidningen kr. 2: 50.

Alla meddelanden, som röra Svenska Missionsförbundet och dess verksamhet, jämte gåvor till missionen och rekvisitioner av böcker m. m. adresseras till Svenska Missionsförbundets Expedition.

I testamenten och gåvobrev, som upprättas till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet i allmänhet eller till någon särskild gren därav, torde noga angivas, att det är till Svenska Missionsförbundets mission. När ett testamente t. ex. endast innehåller, att ett visst belopp skall tillfalla hednamissionen, så kan ju ovisshet uppstå, om det är Svenska Missionsförbundet eller något annat sällskap, som skall hava penningarna.

Sparbössor för insamlanar av medel till vår yttre och inre mission utdelas gratis och kunna rekvireras från Svenska Missionsförbundets Expedition.

Församlingsböcker, blanketter till flyttningsbetyg och dopattester, ritningar till missionshus, text- och klassböcker för söndagsskolan, sångböcker m. m. tillhandahållas på Expeditionen och kunna därifrån rekvireras.

Svenska Missionsförbundets vilohem, Rättvik.

Friskt och skönt beläget på stranden av Siljan.

Präktiga verandor, inklädda med glas.

Vattenledning. Badrum.

Hålles öppet året om för inackorderingar under längre eller kortare tid till billiga priser.

Under vintern åkning med kälke och skidor.

Predikanter och missionärer äga företräde.

Närmare upplysningar lämnas av föreståndaren eller av Missionsförbundets Expedition.

Sekreterarens besök i Petersburg.

Missionsförbundets sekreterare har under den gångna veckan gjort en resa till Ryssland. Han återkom till huvudstaden den 5 dennes. Besöket har enligt styrelsens uppdrag gällt vår mission i den ryska huvudstaden. Men samtidigt har han begagnat tillfället att besöka några platser i Finland och i ryska provinsen Ingermanland, där verksamheten delvis understöts av Svenska Missionsförbundet.

I ett brev, som han sänt oss från Petersburg, skriver han bland annat följande:

»I Helsingfors hade vi tre mycket sköna möten. Och här ha vi två goda möten varje dag. Gud har varit oss mycket nära. Flera ha lämnat sig åt Jesus. Alla mötena hava varit talrikt besökta.»

Den 1 maj skriver han:

»I går kväll kommo vi från Ingermanland, där vi gjort en besvärlig men mycket intressant resa. Bland folket var det flera, som lämnade sig åt Gud. Men så råkade vi ock i händerna på polisen. I dag hålla vi ännu ett möte här, och i morgon eller i natt reser jag till Åbo. På tisdag är jag, om Gud vill, hemma.

Inspektion av missionen i Kongo.

Styrelsen har beslutit att av den stundande konferensen begära tillstånd att få sända en av sina ledamöter till Kongo för att inspektera vår därvarande mission, i likhet med vad som i fjol skedde med missionen i Kina.

Styrelsen har till detta uppdrag utsett predikant J. Norberg, Göteborg, med predikant J. Nyrén, Stockholm, som suppleant.

En dylik inspektion kommer utan tvivel att bliva av mycket stor betydelse.

Utbyte av missionstidningar.

Enligt de uttalanden, som gjordes på andra allmänna missionärskonferensen i Stockholm förliden september månad, ha sådana anordningar gjorts, att missionärer, tillhörande Svenska kyrkans mission, Evang. Fosterlandsstiftelsen, Svenska Missionsförbundet och Svenska Missionen i Kina, få på sina respektive missionsfält läsa de andra sällskapens missionstidningar. Vi tro, att denna anordning skall bliva till mycken ömsesidig välsignelse och glädje.

Missionsetnografisk förening.

På förlidet års missionärskonferens väcktes förslag om bildandet av en missionsetnografisk förening. En kommitté blev ock

för detta ändamål tillsatt, och många missionärer och andra personer antecknade sig som eventuella medlemmar i denna förening. Sedan friherre Erland Nordenskiöld, som stod i spetsen för detta företag, lämnat landet för en tid av flera år, har förslaget icke kommit till utförande. Vi anse oss böra meddela detta, enär flera gjort förfrågningar därom.

Svenska Missionsförbundets kvartalsmöte

hölls i Örebro under påskdagarna. Mycket folk var under dessa dagar i rörelse, så att den trevliga Vasakyrkan, i vilken mötet hölls, icke under första dagen kunde rymma alla deltagarna.

Mötet öppnades med bön och bibelläsning av pred. E. F. Holmstrand, som är församlingens i Örebro förståndare. Efter honom talade Missionsförbundets ordförande, lektor P. Waldenström, över Påskdagens evangelium och predikant Samuel A. Johansson från Göteborg över Joh. 20: 19—23. Bådas föredrag rörde sig om det stora, sköna budskapet: Jesus Kristus, uppstånden från de döda, frambärande liv och oförgånglighet.

Efter föredragen avskildes för missionen i Kongo missionär G. A. Jakobsson från Lillkyrkå. Den högtidliga akten inleddes med ett kort tal av lektor Waldenström med ledning av Ps. 145: 7: Utbreden ryktet om Herrens godhet. Broder Jakobsson knäböjde på plattformen, och på hans huvud lades välsignande de äldstes händer, sedan han med ett tydligt »ja» besvarat den till honom ställda frågan, om han ville utgå som Missionsförbundets arbetare till Kongo. Från många av de församlade lämnades minnesord och hälsningar till Jakobsson, och han gav församlingen Fil. 2: 2 till tänkespråk.

På efterm. hölls föredrag om inre missionen av Wilh. Sjöholm. Därefter ägde ett synnerligt uppbyggligt samtal rum över frågan: »Huru kunna vi förhålliga Kristus i vår kropp?» Missionär Martin Westling predikade över 2 Tim. 1: 8, och på kvällen hölls ett talrikt besökt ungdomsmöte, då Samuel Johansson, Westling och Sjöholm höllo korta tal, omväxlande med sång och musik av Wasakyrkans musikförening.

Annandagens förmidd. predikade Samuel Johansson över Luk. 24: 13—35, och W. Sjöholm höll missionsföredrag med ledning av Luk. 11: 5, 6. Eftermiddagens möte började med föredrag av missionär Westling över ämnet: Församlingsliv och församlingstukt på missionsfältet i Kongo. Därefter samtalades om förutsättningarna för en kraftig missionsverksamhet i hemland och hednavärd. Predikant Samuel Johansson talade över den stora skara, som tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod, och Wilh. Sjöholm avslöt med några ord det i allo så uppbyggliga och lärorika mötet.

Vasakyrkans sångförening hade under båda dagarna bidragit med flera sköna sågnummer.

Kollekten, som upptogs till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet, gick till kr. 350:—

Stockholm. Lutherska missionsföreningens i Stockholm trettiosjunde årsmöte hölls den 21 april i Immanuelskyrkan. Mötet öppnades av föreningens ordförande, byggmästare N. J. Bengtsson, som, utgående från den 145:te psalmen, erinrade om den nåd, som Herren mäktigt bevisat föreningen under det gångna året.

Efter bön av pred. Aug. Bohman vidtogs årsmötets förhandlingar.

Av årsberättelsen framgick, att verksamheten inom de särskilda lokalförsamlingarna fortgått som förut, och att alla sökt göra det bästa för föreningens fromma. De olika lokalförsamlingarnas medlemsantal utgjorde vid årets slut 3,487. Antalet barn i söndagsskolorna uppgick till 2,962 med tillsammans 231 lärare. I barnhemmet skogshyddan hava 22 barn varit intagna. Herren har under året rikligen försett hemmet med vad som behöfts.

Revisionsberättelsen utvisade, att föreningens sammanlagda utgifter och inkomster balanserade på en summa av kr. 102,043: 92.

Föreningens tillgångar under året hava ökats med kr. 3,683: 66. Dessutom har föreningen av egendomen Johannesgatan 12 en behållning av kr. 2,034: 88.

Det talrikt besökta mötet avslutades med bibelläsning och bön av pred. Fröding.

Stockholm. Betesda missionsförening firade sitt årsmöte annandag påsk i sin predikolokal, Smala gränd 5. Församlingens medlemmar voro ganska mangrant tillstädeskomna. Efter gemensam sång, bibelläsning och bön samt välkomsthälsning av styrelsens ordf., fabrikör A. W. Wester, vidtogs de egentliga förhandlingarna.

Missionsföreningens medlemsantal utgjorde 181, ungdomskretsens 86. Inkomsterna under det gångna verksamhetsåret hava uppgått till kr. 14,903: 92 och lämnat ett överskott på kr. 3,615: 98, vadan kapitalbehållningen för närvarande utgör kr. 81,853: 46. I nämnda överskott ingå kr. 2,591: 72 i arfsmedel efter avlidna församlingsmedlemmen Matilda Kristina Pettersson. Till den yttre missionen har föreningen bidragit med kr. 326: 07, vartill komma från dess söndagsskola och ungdomskrets 100 kr. samt förfärdigade, till Kongo avsända klädespersedlar.

Efter gemensam sång och bön vidtog ett om kärlek och endrökt vittnande samkväm med gemensam tesupé.

Göteborg. Missionsmöte med insamling för hedna-missionen hölls i Betlehemskyrkan i Göteborg sistlidne påskhelg. Goda missionsföredrag höllas båda dagarna av J. Sköld från Kina. På ett medryckande sätt skildrade han missionens segrar och vedermödor i Kina samt hedendomens nöd och elände därstädes. Insamlingen steg ock till 812 kr.

Annandagen predikade lektor Waldenström på f. m. om Kristi uppståndelse. Klart och överbevisande gen-

drev han de skäl, otron framhäft emot uppståndelseundret. Lärjungarnas och fiendernas beteende, den kristna församlingens uppkomst och fortbestånd, missionen och dess framgångar, allt vittnade om, att Jesus är verkligen uppstånden och lever hos de sina.

En oerhörd människomassa var samlad. Den rymliga Betlehemskyrkan kunde icke giva plats åt alla, som ville in, utan måste många vända om, fastän det öppnades till vestibulen och lilla salen, där så många packade sig in, som rimligen kunde se och höra något därifrån. Och i gångarna satt och stod man, isynnerhet på läktarna. Evangelium motarbetas. Men dess makt över människorna är dock stor. Intet ämne förmår draga sådana skaror tillsammans som evangelium om den uppståndne Frälsaren. Må det alltför förbliva så i vårt land.

Lingbo. Ett gott och uppbyggligt missionsmöte hölls under påskhelgen i Lingbo. Mötet, som egentligen hölls på annandagen och avslöts på tredjedagen, var väl besökt. Evangelium om den uppståndne förkunnades av pred. L. Lindgren, Lingbo, Aug. Bohman från Stockholm, Hedlund från Ockelbo och Sam. Lärsson från Söderfors. På annandagen hölls tacksägelsefest, därvid den sista resten av missionsskulden betaltes. Församlingens missionshus är synnerligen vackert och rymligt och — vilket icke är det minst glädjande — skuldfritt. God körsång omväxlade med läsning och korta anföranden. Festen bar en varm och kristlig prägel.

Leksand. Missionsmöte hölls i Leksand under båda påskdagarne. Mötet var väl besökt hela tiden och rikt på uppbyggelse. Som talare medverkade Carl Lindén från Norrtälje och stud. L. Persson från Stockholm. Dessutom förekom samtal och körsång.

På annandagens afton hölls offentligt ungdomsmöte med tal av ovannämnde talare samt solosång och sång till guitarr och fiol. Mycken ungdom var samlad och lyssnade med uppmärksamhet till vittnesbörden.]

Orsa. Missionsmöte hölls under påskhelgen i missionshuset i Orsa kyrkby.

Mötet tog sin början kl. 11 f. m. påskdagen, då församlingens predikant, P. Svahlin, efter unison sång, ledde i bön samt läste en Davids psalm. Mötet fortgick f. m. och e. m. med predikan af stud. S. Svensson från Stockholm och pred. A. Broman från Alfta i Hälsingland, allt omväxlande med bön, sång och musik till orgel, guitarr, zittra och violin.

Under dagens lopp insamlades 210 kr.

Annandag påsk var avsedd att vara en ungdomens mötesdag. Pred. Broman, Svensson och Svahlin talade. Sång och musik utfördes. Mötet fortgick f. m. och e. m.

Kl. 7 e. m. hölls avslutning av mötet med en tilltalande aftonunderhållning, då samma talare medverkade.

Ungdomens denna dag gjorda insamling uppgick till 90 kr. 85 öre.]

Söderbärke. Missionsmöte, talrikt besökt och utomordentligt anderikt, hölls under påskdagarne i missionshuset i Nor, Söderbärke.

Goda föredrag, omväxlande med sång och musik,

höllos av bland andra missionärerna Wilh. Tenggren från Ryssland och C. J. Lindström från Kongo.

Missionär Tenggren höll dessutom föredrag om Ryssland i Hugnora d. 16 april, samt evangeliska föredrag på långfredagen i Ingesarvet och Vibberbo.

På de olika platserna upptogs goda kollekter för yttre och inre missionen, vittnande om varmt intresse för den evangeliska missionsverksamheten.

Kristianstads Fria Missionsförening firade sitt 30-årsjubileum i föreningens lokal, Vasakyrkan, den 11, 12 och 13 april. Högtiden till ära hade kyrkan dekorerats med flaggor, tyg i svenska färger, träd- och krukväxter i fonden samt ovanför talarestolen en sköld med inskription: *Gud allena äran.*

På lördagen kl. 8 e. m. höll lektor P. Waldenström ett *fosterländskt föredrag* till förmån för Vasakyrkan, och det var med intresse och verklig glädje, som vi åhörde detta föredrag, kryddat, som det var, med bilder och berättelser ur livet, påvisande vårt fosterlands natur, folkliv, rikedomar och utvecklingsmöjligheter. Efter föredragets slut sjöngs gemensamt: »Du gamla, du fria» etc.

Söndagen hölls först barnpredikan av skoll. Wallendorff och på f. m. offentlig gudstjänst, då pred. A. Strömbäck hälsade de närvarande välkomna, varefter kand. A. Andersson fr. Lund och lektor P. Waldenström predikade. Vasakyrkan, som har sittplatser för 700 personer, var full av deltagare i högtiden hela dagen, så att lilla salen även måste tagas i anspråk.

På e. m. hölls den egentliga *jubileumsfesten*, då pred. Strömbäck började med att uppläsa Ps. 115: 1 och erinrade om församlingens uppkomst och utveckling. Därefter talade kand. Andersson, pred. Lager, skoll. Wallendorff och lektor Waldenström, som höll föredrag över ämnet: »Guds tempel i nya testamentets tid». Festen avslutades av distriktsf. O. N. Thomson. Mellan talen utfördes sång av blandade kören.

Måndagen på kvällen var anordnad *missionsfest* med kaffeservering, då tal höllos av ledare och predikanter från de olika religiösa samfunden i staden.

Tisdags afton hade ungdomens syförening anordnat *missionsförsäljning*, då pred. Lahger höll missionsföredrag. Försäljningen inbringade omkring 400 kr.

En stor glädje var det för Kristianstads Fria Missionsförening att under dessa dagar få erinra sig Herrens nåd och godhet, som trots medlemmarnas brister och synder uppenbarat sig under de gångna 30 åren. Rika växlingar av med- och motgång har den lilla församlingen fått göra bekantskap med under dessa år.

Men glädjen under högtiden förökades även däri genom, att medlemmar och vänner till vår verksamhet för att avbetala Vasakyrkans skuld, samlat en *jubileumsfond*, uppgående till det föresatta målet, 5,000 kr. Häri genom är föreningens ekonomi tryggad, och inga medel behöva insamlas för att betala räntor på skuld. Dessa räntor betalas genom hyresinkomster. »Ja, av Herren är det skett och är ett under för våra ögon».

Församlingens medlemsantal, som under de fem sista åren fördubblats, uppgår till 157; och församlingens ungdomsförening har 92 medlemmar. Under de gångna

30 åren belöpa sig de kända inkomsterna till 60,000 kr., men då saknas uppgift härom på ett 10-tal år.

Församlingens båda söndagsskolor hava tillsamman 250 barn med 20 lärare och lärarinnor.

A. Strömbäck.

Jättendal. Annandag påsk firade Jättendals friförsamling sin 30-åriga tillvaro och hade med anledning därav anordnat en fest i församlingens missionshus, vilket var till trängsel fyllt av festdeltagare.

År 1878 den 22 april bestod församlingen av 16 personer, av vilka 7 ännu lefva och tillhöra henne.

Under de flydda trettio åren hava 260 personer tillhört församlingen. För närvarande räknar hon 151 medlemmar.

Icke oss, Herre, icke oss, utan ditt namn giv ära.

P. Danielsson.

Limhamn. Invigning av Limhamns nya missionshus Tabor ägde rum påskdagarna under stor tillslutning från allmänheten.

Påskdagen kl. 9,30 f. m. var den rymliga lokalen till trängsel fylld av åhörare, som först hälsades välkomna av församlingens ordförande, ingenjör Holme, varefter distriktsföreståndare Thomson höll invigningspredikan. Sedan följde föredrag av redaktör C. Boberg från Stockholm m. fl.

Annandagen fortsattes mötet med början kl. halv 10 f. m. samt på e. m. allmän fest, därvid ingenjör Holme föredrog en historik över missionen i Limhamn, utgående från år 1856, då Limhamns befolkning endast utgjordes av c:a 150 personer. Vidare hölls föredrag av bl. a. redaktör C. Boberg över ämnet: Luther och påvedömet.

Mötena, som ständigt voro besökta av c:a 1,000 åhörare, pågingo hela dagen med uppehåll för middagspisning.

En omfattande andlig väckelse har under eftervintern pågått i Linderås, berättar en meddelare där.

»På tvenne platser, Kapela och Hakebo, hava väckelse- och bönemöten hållits varje kväll under närmare fem veckors tid. I sin stora nåd har Gud bekant sig till arbetet samt välsignat detsamma så, att många — de allra flesta unga män och kvinnor — hava lämnat sig åt Gud, beslutande sig för att leva för honom under återstoden av sin levnad.

Både i Kapela och Hakebo äro nu nyligen ungdomsföreningar bildade, på förra platsen med namn av Kapela kristliga ungdomsförening samt på den senare Hakebo kristliga ungdomsförening.

Dessa föreningar hava goda stadgar samt väl ordnad styrelse. Vardera föreningen räknar redan ett 50-tal medlemmar.»

En vänlig fråga: Hava de unga slutit sig till församlingen, eller stå de såsom ungdomsföreningar på sidan om densamma?

P. W.

Ludvika. Välkomstfest för predikanten Carl Netz, som den 1 april tillträdde sin plats som Ludvika missionsförenings predikant, var häromdagen anordnad i

missionskyrkan. Festen öppnades med hälsningstal av missionsföreningens ordförande, varefter distriktsföreståndare Nyström från Västerås höll tal. Kyrkan var vackert dekorerad med flaggor och grönt.

Motala. En synnerligt angenäm välkomstfest hade Salemsförsamlingen i Motala anordnat lördagen den 4 april för sin nye föreståndare, predikant H. Börjeson från Kumla med fru. Det trevliga kapellet var prytt i festskrud, smyckat med blommor och grönt.

Festen öppnades med hälsningstal av predikant P. Ölander, vilken förestått församlingen under det senaste halvåret. Efter det allvarliga anförandet nedkallades över broder Börjeson och hans fru Guds välsignelse. Därefter talade ordföranden, Aug. Landin, och hälsade dem å församlingens vägnar välkomna.

Så vidtog kaffedrickning under en alltigenom god stämning. Efter kaffet fortgick festen med korta anföranden och ytterligare välkomsthälsning av flere bröder. Först sent på kvällen avslöts det angenäma samkvämet med ett kort anförande av broder Börjeson, vari han å egna och sin hustrus vägnar hembar ett varmt tack till samtliga talare och sångare och församlingen i sin helhet för det angenäma och hjärtliga mottagandet.

På söndags f. m. höll br. Börjeson sin inträdespredikan för fullsatt hus med ledning av dagens text. På e. m. var fest anordnad för allmänheten. Festen, som omväxlade med tal, sång och musik m. m., var besökt av så många, kapellet lämpligen kunde rymma. Herren välsigne vännerna Börjeson! Kröne han våra gemensamma strävanden för själars frälsning med framgång.

F. S.

Hille. Hille missionsförening höll sitt sedvanliga årsmöte under påskhelgen — påskdagen i Trödje, annandagen och tredjedagen i Hille — under stor tillslutning av åhörare. Ordet frambars av K. Andersson, Edv. Gauffin, L. Bodén, A. P. Lindgren, D. Nyström, Fr. Östlund och Ad. Andersson. Mötet avslutades med en missionsförsäljning, vilken vittnade om, att Herren har många villiga skaffare i Hille.

Karlshamn. Avskedsfest var den 26 april anordnad å missionshuset för predikanten Gustaf Berg, som nu frånträder sin plats som missionsföreningens predikant för att göra en resa till Amerika. Att predikant Berg, även utom den förening han tjänat, förvärvat sig många vänner under sin nära fyraåriga vistelse härstädes, visades av det allmänna intresse, varmed festen omfattats, i det den rymliga lokalen var fylld med deltagare.

Efter sång öppnades festen av missionsföreningens ordförande, som med ledning av Dav. 103 ps. visade, hur man vid en vändpunkt i livet har, såväl med hänsyn till det förflutna som det kommande, anledning till tacksamhet mot Gud och varandra inbördes.

Efter körsång och kaffeservering upplästes ett poem och hölls av predikant Berg ett avskedstal med ledning av orden i Ebr.-brevet: Vi hava här ingen varaktig stad, utan söka efter den tillkommande.

Efter ytterligare sång avslöts det i allo angenäma samkvämet.

Sundbyberg. Lutherska Missionsföreningen i Stockholm har på dess styrelses förslag enhälligt beslutat att till predikant i Sundbybergs församling kalla A. Rosén från Hedesunda.

Uppbyggelsekonferenser för predikanter. Vid ett i dagarna hållet predikantmöte i Stockholm förekom även denna fråga: Är det önskvärt och möjligt att få till stånd en gemensam uppbyggelsekonferens för predikanter? Frågan inleddes af missionssekreterare W. Sjöholm. Tal. framhöll önskvärdheten av, att man antingen årligen eller vart annat år anordnade dylika uppbyggelsekonferenser, varunder föreläsningar, föredrag och bibelstudium skulle hållas. Dessa konferenser ansågs borde hållas vid Missionsskolan å Lidingön.

Konferensen uttalade sig enhälligt för sådana konferensers hållande. En kommitté, till vars medlemmar utsågos missionssekr. Sjöholm, distriktsförest. Nordqvist och pred. Henning Andersson, fick i uppdrag att närmare utreda frågan.

Ett nytt missionshus kommer Västra Ryd att få i snaraste framtiden. Platsen för detta bliver i den natursköna Rydsäterängen, där tomt är skänkt av jordägaren fanj. Samuelsson. Grundgrävningsarbetena började redan förra hösten, och pågår f. n. insamling av virke på frivillighetens väg.

Predikant John Rickardt, Vadstena, har antagit Kolsva missionsförening kallelse att bliva dess predikant och föreståndare. Han skall även verka i Gisslarbo. Platsen tillträdes i september.

Avskedsfest hölls 2: dag påsk på e. m. i Gamla missionshuset i Jönköping för fröken Elisabet Fält, vilken nu avrest till sitt verksamhetsfält i Kongo. Vid festen, som samlat fullt hus, hölls flera anföranden, vari missionssaken berördes.

Trollhättan. Stud. Klas Nilsson har antagit kallelse till Trollhättans missionsförsamling som dess predikant. Tillträdet sker i juli månad.

Örebro. Grunden till Örebro brödraförsamlingens nya kyrkobyggnad på öster invigdes torsdagen den 16 april. Efter sång av sångkören höll församlingens ordf., byggmästare Eriksson, bön, varefter han skildrade byggnadens tillkomst. Församlingen hade känt behov av att utvidga sin verksamhet och kom sålunda till beslutet att bygga en ny kyrka. Den 9 okt. 1904 beslöts att inköpa tomten, som kostar 5,000 kr., och den 16 okt. 1907 beslöts åstadkomma en provteckning med ett minimibelopp av 12,000 kr. Inom samma månad voro 15,000 kr. tecknade, varefter genast beslöts att uppföra byggnaden.

Därefter meddelades, vad lädan, som skulle inmuras i nordvästra hörnstenen, innehöll: en bibel, en sångbok, församlingens matrikel och stadgar, Svenska Missionsförbundets tidningar, tre av stadens tidningar, en del mynt etc. Ordf. förklarade därpå grundstenen till denna kyrkobyggnad lägd, varefter sjöngs »Vår Gud är oss en väldig borg».

Församlingens predikant E. F. Holmstrand talade över 1 Korinternas 3: 11—15. »En annan grund kan ingen lägga».

Pastor Ungerth framträdde därpå och läste ett par bibelverser: »Mitt ord skall icke komma fåfängt tillbaka» och »dina tiders trofrasthet är en skatt av salighet». Med anledning av dessa ord uttalades den önskan, att endast Guds sanna evangelium måtte predikas i den nya kyrkan, och att mången där måtte finna frid och lycka.

Sedan hr Nordfors uppläst en bibelvers, avslöts den högtidliga invigningen av pred. Th. Jansson med bön, varefter sjöngs: »Guds ord och löfte skall bestå».

Efteråt var en enkel festlighet anordnad i Vasakyrkan, där kaffe serverades och tal hölls. En därvid upptagen kollekt för kyrkobygget inbringade 113 kr.

Hjärtligt hyllad på sextioårsdagen, den 22 april, blev missionsläraren Johannes Norborg å Svenska Missionsförbundets Missionsskola. Tidigt på morgonen gjorde Lut. Missionsföreningens södra församlings sångkör sin uppvaktning och utförde bemärkelsedagen och jubilaren till ära flera sångnummer. Södra församlingens församlingsråd uppvaktade ävenledes på morgonen den avhållne ledamoten och överlämnade i ett konvolut en av vännerna inom församlingen samlad penningegåva. Deputationer från såväl södra som norra församlingens söndagsskollärarekårer framförde kårernas hälsning och tack för troget och hängivet arbete, som sextioåringen nedlagt till förmån för söndagsskolan inom Lut. Missionsföreningen i Stockholm. Från norra församlingens söndagsskollärare överlämnades som minne från högtidsdagen ett praktigt matsalsbord.

På aftonen hade Svenska Missionsförbundets styrelse å hushållsskolan Jabobsbergsgatan 15 anordnat ett festligt samkväm för den mångårige missionsläraren. Till festen hade inbjudits, utom Missionsskolans samtliga lärare med fruar, ett antal kända missionsvänner och predikanter. Efter en välkomsthälsning av missionssekreteraren Wilh. Sjöholm framförde Svenska Missionsförbundets ordförande, lektor P. Waldenström, Förbundets tack och gratulation till sextioåringen och tillönskade honom kraft och välsignelse till fortsatt tjänst. Ett femtiotal telegrafiska hälsningar fördes fram, varefter versifierade lyckönskningar upplästes av red. Aug. Bohman och hr Österberg m. fl. Missionsläraren J. W. Håkansson tolkade kamraternas känslor av aktning och kärlek samt deras önskan om lång, ljus och skön framtidsdag. Sång utfördes. Därvid må särskilt nämnas en, som i ett vid festen närvarande barnbarns namn ägnades »morfar vid de sextio åren».

Under rörelse uttalade jubilaren sitt tack för all visad kärlek och välvilja samt för den hjärtlighet, varmed Missionsförbundets styrelse och andra deputationer och vänner hedrat hans bemärkelsedag. Sist intogs supé, varefter den av hjärtlig stämning präglade festen avslöts med bön och sång.

En storartad begravning efter ett fattighjon torde vara mera sällsynt. Dock förekom det, då stoffet efter avlidna änkan Kristina Karlsson från Björnhult, Gällaryd, fredagen den 10 april vigdes till gravens ro.

Ett femtiotal män och kvinnor samlades för att följa henne till sitt sista vilorum. Innan färden företogs till kyrkan, sjöngs på gården sången 689 i Sv. Missionsförbundets sångbok samt lästes och erinrades om Joh. 14: 2.

Kristina Karlsson var en av de äldsta kristna i trakten och hade levat i tron på Kristus i över 50 år. Hon har levat ett sant och trosfriskt liv med Gud. Hon var därför en varm missionsvän, som nitälskade för missionen. Man ville gärna säga om henne: »Vad hon kunde, det gjorde hon». Framstående och frimodig, som hon alltid var, fingo alla, med hvilka hon kom i beröring, goda intryck av henne.

Förutom det sista året, då hon var hindrad av kroppssvaghet, var hon alltid med på de andliga sammankomsterna. Och som hon hade sångens gåva, fick man alltid höra henne uppstämman trosfriska sånger till Herrens ära.

Så sjöng hon om Jesus här och fortsätter för evigt där.

Säll den, som klädd och redo står,
När tidens aftonklocka slår
Vid hyddans fall i gravens grus,
Han ingå skall i Herrans hus.

”Skulden betald.”

Under denna rubrik vilja allt framgent meddela underättelser om, att församlingar gjort sina bönehus skuldfria — *för så vitt vi själva få veta det*. Som synes på ett annat ställe i detta nummer, ha två församlingar nyligen fått fira *skuldfrihetsjubileum*. Den ena är Lingbo Missionsförening i Helsingland, den andra är Kristianstads missionsförening.

Vad denna senare angår, så har den visserligen skuld kvar, men då räntan å densamma betalas genom hyran från andra i huset förefintliga lokaler, så kan med sanning sägas, att *bönehuslokalerna* äro skuldfria.

Må nu många andra snart komma efter. Tag i Tron välter undan stora berg.

P. W.

Tänken på dem, som äro i nöd, såsom voren i själva i nöd.

Att tigga människor om hjälp för egen del, då man är i nöd, måtte vara tungt, mycket tungt. Många äro nog även de, som, hellre än att tigga, låta nöden bliva alltför stor. Att gå andras ärenden i denna sak är väl icke heller alltid så lätt, men dock betydligt lättare. Går den nödställdes behov oss till hjärtat, så att vi känna hans nöd som vår nöd, kunna vi icke vara likgiltiga därför. Och om vi i lindrandet av denna nöd hålla före, att vi tjäna honom, som blev fattig för vår skull, och att han nu kommer oss till mötes i den hjälpbehövandes gestalt, så skall denna tjänst bliva ett lätt och ljuvligt uppdrag. Den hungrige skall då slippa att vänta på brödet, den törstige på drycken, den nakne på kläderna och den sjuke på de personliga besöken.

Ack, huru mycket mera skulle icke kunna göras i dessa stycken, om Herren Jesus finge elda oss med sin kärleks nitälskan. Fattigdom finnes, nöden är stor, behoven många. Det finnes ock medel att avhjälpa allt detta, om Herren endast kan förmå dem, som ha överflöd på det goda, att dela med sig av sitt överflöd.

Herren har ock många snälla skaffare över sina gåvor. Få de endast kännedom om behoven, så skall man alltid finna dem redo att hjälpa. Aldrig är dörren stängd, aldrig hjärtat slutet, icke heller plånboken. Andras bekymmer väcka medlidande i deras själ, och få de bara veta, att det finnes bördor att aflyfta, genast äro de med därom.

Vi ha därför icke förgäves vädjat till dessa gång efter annan. Vi ha ofta kommit som tiggare för andras räkning, men ännu aldrig behövt komma på skam i våra förhoppningar om hjälp. Behoven ha blivit fyllda, Herren till ära, de hjälpbehövande till glädje och den hjälpande till välsignelse. Vi komma därför nu igen med en rätt god tillförsikt om ett godt svar och bedja om *en kollekt till förmån för gamla och sjuka predikanter samt predikanterns änkor*.

En sådan kollekt brukar upptagas under våren, ty vid konferensen i juni bestämmes fördelningen av de tillgängliga medlen. De föreningar och församlingar, som bruka hjälpa oss, hoppas vi göra så även i år. Och många, som icke förut varit med härom, torde godhetsfullt göra, vad de kunna, för denna viktiga sak. Vi bruka vanligen ha mellan 5 å 6 tusen kronor att dela ut mellan ett 40-tal gamla predikanter och änkor. Och behoven äro icke mindre i år utan kanske tvärtom.

Må Herren Jesus Kristus, som så högt älskat oss, giva oss ett älskande och deltagande hjärta för denna sak.

Medlen torde senast före den 1 juni insändas till

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Svenska kyrkan.

— *Kyrkligt möte.* Svenska kyrkans missionsstyrelse samt styrelserna för svenska missionssällskapet, Diakonissanstalten, Diakonanstalten, Samariterhemmet och Allmänna svenska prästföreningens ungdomsvård hava uttalat sig för önskvärdheten av ett kyrkligt möte, som skulle ha till syfte att samla dem, som önska en kyrklig livsutveckling inåt och utåt, till gemensam uppbyggelse och till gemensam överläggning om de församlingsintressen, för vilka ovannämnda styrelser och anstalter äro representanter. Dessa styrelser och anstalter ha utsett vardera en medlem i bestyrelsen för anordnande av ett sådant möte, och utgöres densamma av följande personer: ärkebiskop Ekman, bestyrelsens ordförande, justitierådet Claesson, kyrkoherde Montell, hovpredikanten Lönegren, amiralitetsrådet Dahlin, pastor Centerwall,

professor Holmström och pastor Ihrmark, bestyrelsens sekreterare.

Bestyrelsen har beslutit, att mötet skall hållas i Stockholm den 20—23 september 1908 och att mötets program skall upptaga bl. a. gudstjänster; föredrag över följande ämnen: Vad vill vår kyrka med sin kärleksverksamhet? — Vad vill vår kyrka med sitt arbete för de unga? — Vår kyrkas arbete bland landsmän i främmande land, våra lappar, vår kyrkas arbete bland hedningarna m. m.; diskussioner över följande ämnen: församlingens plikter i kärleksarbetet, församlingens plikter i ungdomsarbetet, vår offerplikt; besök å Diakoniss- och Diakonanstalten.

— *Hovpredikanten Fr. Hammarsten* höll annandag påsk sin avskedspredikan i Blasieholmskyrkan, som vid tillfället var till trängsel fylld av åhörare. Sedan han talat över dagens högmässotext, riktade han några tacksamhetens ord till sina åhörare. Han hade förut tackat styrelsen för kyrkan och ville nu bringa åhörarna och alla, som intresserat sig för hans verksamhet i Blasieholmskyrkan, sitt varma erkännande för att de understött honom med sina förböner och med uppmuntran och deltagande följt honom i hans arbete.

Baptistsamfundet.

— *Femtioårsminnet av baptisternas mission i Dalarne* högtidlighölls i Falun de tre senaste dagarna sistlidne mars i samband med Södra Dalarnes distriktsförenings årsmöte. Bland vid årsmötet närvarande märktes den nu snart 80-åriga Näs Per Persson, vilken var med bland dem, som på konventikelplakatets dagar fick sitta i fängelse för sin tros skull. Ännu en av dessa gamla baptister lever, nämligen Dordlova Erik Ersson. Denne satt på sin tid i Falu länsfängelse på 28 dygns vatten och bröd för att han öppnat sitt hus för baptisternas sammankomster.

— *Invigningsfest* avhöll Stenbergs baptistförsamling i Orsa i sitt nyuppförda kapell på Slättberg söndagen den 5 april. Offervilligheten vid husets byggande har varit över förväntan stor. Tomten till detsamma har blivit skänkt. Huset kostade 2,465 kr. och dock återstår nu endast 270 kr. såsom skuld.

Lokalen är ljus och trevlig och har sittplatser för 120 personer.

Metodistsamfundet.

— *I Efraimskyrkan, Göteborg*, hölls missionskonferens den 5—7 april. Konferensen fick glädja sig åt jämförelsevis stor tillslutning från allmänheten. Utom offentliga möten för uppbyggelse voro även tvenne samtalsmöten anordnade, vid vilka behandlades de viktiga frågorna om »den troendes personliga verksamhet för Kristus», »vad åhörarna ha rätt att vänta av predikans innehåll», och »den Helige Andes gåfvor». Elva predikanter biträdde med predikan, föredrag och sång. Solosång utfördes af fru Winqvist, och Efraimskapellet medverkade med sång och musik.

Ett större ungdomsmöte kommer att hållas i Betania-kyrkan, Flen, Kristi himmelsfärdsdag, till vilket ungdomsföreningarna i trakten hjärtligt inbjudas. Kaffe och smörgåsar serveras mot en billig avgift.

Enligt uppdrag:
G. Pettersson.

Järnvägsmännens missionsmöte hålles v. G. i Halmstad den 25—27 nästkommande juli. Program framdeles.

Mötesbestyrelsen.

Stor offentlig ungdomskonferens hålles, på föranstaltande av Skånes Kr. Ungdomsförbund, i läroverkets gymnastiksal, *Landskrona*, Kristi himmelsfärdsdag, den 28 maj, med början kl. 9,30 f. m. Som talare väntas C. M. Johansson från Norrköping, A. Strömbäck, Kristianstad, kand. Ax. Andersson, Lund, och J. P. Williams, Landskrona. Middagsspisning å 50 öre från 1—3 e. m. Alla välkomna!

Ombudsmöte hålles den 27 kl. 4,30 e. m., då nya föreningar vinna inträde. Anmälan därom bör dock tillställas undertecknad före den 24 maj.

A Sk. Kr. Ungdomsförb. vägnar:

J. Sonesson, sekr.
Adr.: *Svedala.*

Predikantmöte för andra distriktet anordnas i *Bollsta* den 21—24 instundande maj och börjar första dagen kl. 10 f. m. Anmälan om logis under mötet torde göras i god tid till predikanten E. Ericstam, *Bollstabruk*. Frågor insändas före den 8 maj till undertecknad under adress *Sundsvall*.

Aug. Johansson.

Ungdomskonferens hålles i Linköping lördagen och söndagen den 30 och 31 maj, till vilken ungdomen inom Östergötland inbjudes. Konferensen börjar på lördagen kl. 5 e. m. med ombudsmöte, till vilket föreningarna uppmanas att sända ombud.

På söndagen fortsätter konferensen kl. 10 f. m. med predikan och ungdomsföredrag av C. M. Johansson, Norrköping, och A. Ohlén, Jönköping m. fl.

Tesupé och middagsspisning anordnas.

För erhållande av logi tillskriv i god tid snickaren D. Fridén, Drottninggatan 24, Linköping.

E. Jansson.

Friförsamlingen i Truseryd håller sin missionsfest annandag pingst i Truseryds missionshus med början kl. 10 f. m. Allmänheten inbjudes.

A Församlingens vägnar
Måns Olsson.

Örbyhus kretsforening håller sitt vårmöte i Dannemora, *Ragnarby missionshus*, den 27 och 28 nästa maj med början första dagen för troende kl. 11 f. m. och offentligt kl. 8 e. m. samt andra dagen kl. 10 f. m. och kl. 3 e. m. enligt program, som angives vid mötets början.

L. W. Nordqvist.

Nordöstra Upplands distriktsförening håller sitt 1:sta kvartalsmöte i *Gunbyl missionshus* den 30 och 31 nästa maj med början första dagen för troende kl. 4 e. m. och för allmänheten kl. 8 e. m. samt andra dagen kl. 10,30 f. m. och kl. 3 e. m.

L. W. Nordqvist.

Större religiösa möten komma i år som föregående år att anordnas av Örebro läns fria missionsförening och Örebro läns kristliga ungdomsförbund på följande tider:

Ungdomsförbundets årsmöte i Lindesberg Kristi himmelsfärdsafton och Kristi himmelsfärdsdag.

Avskedsmöte i Vasakyrkan söndagen den 14 juni för länsföreningens kongommissionär M. Westling med fru, som kort därpå resa till Kongo.

Länsföreningens årsmöte i Örebro den 27 och 28 juni och tredjedagsmötet i Pålshoda måndagen den 29 juni.

Ungdomsförbundets stora religiösa ungdoms-, nykterhets- och fosterländska länsmöte i Örebro söndagen den 26 juli.

E. Ungerth.

En större ungdomskonferens hålles i Betlehemskyrkan, Göteborg, instundande pingsthelg. Ungdomsföreningar inom Halland, Västergötland och Bohuslän uppmanas att, såsom föregående år, utse och sända ombud. Mot insändande av 50 öre (i 10 öres frimärken, om så önskas) till Konferensbyrån, Betlehemskyrkan, Göteborg, erhålles konferensmärke, program och inträdeskort till konferensens alla möten och fester. Allmänheten, *isynnerhet ungdomen*, inbjudes på det hjärtligaste.

Ungdomskonferens hålles i Mörrum Kristi himmelsfärdsdag den 28 maj 1908. Som predikanter äro kallade N. Bergström, Alvesta, Aug. Oldin, Nybro, Karl Hansson och under tecknad.

Missionsmöte hålles i Hörby, Mjällby, pingstdagen och annandagen den 7 och 8 juni 1908. Som predikanter deltaga missionssekreterare Sjöholm, direktör Leander, pred. M. Bergström och L. P. Andersson.

Missionsmöte hålles på Ternö Kristi himmelsfärdsdag den 28 maj 1908. Predikanter vid mötet bliva: Åke Andersson, Aug. Paulström, J. Palmblad och Ivar Larsson.

För Blekinge Ansgarieförening:

L. P. Andersson.

Stort ungdomsmöte för norra kretsen av Upplands kristliga ungdomsförbund hålles i Österänge, Öster-Lövsta, Kristi himmelsfärdsdag med början kl. 10 f. m. och 3 e. m.

Predikanterna Edv. Olsson, V. Dahlin, J. E. Björn, W. Grundberg och O. Lans komma att hålla föredrag.

Ungdomen hälsas hjärtligt välkommen.

J. E. Löfgren. And. Olsson. W. Dahlin.

Stort ungdomsmöte anordnas i Vasakyrkan, Kristianstad, Pingstdagarne 1908. Mötet börjar Pingstdagen kl. 5,3 e. m. med en *missionsfest*, då korta tal hållas av pred. A. Strömbäck, missionssekreterare Wilh. Sjöholm och distriktsföreståndare O. N. Thomson.

Annandag Pingst börjar mötet kl. 10,30 f. m. och kl. 3 e. m. Utom ovannämnde bröder komma då direktörerna U. Leander och Y. Melander att hålla föredrag.

Kollekt upptages för ungdomsverksamheten.

Ungdomen i Skåne och västra Blekinge inbjudes!

Skånes Kristl. Ungdomskommitté.

Ett större kristligt ungdomsmöte anordnas även i år av Kärrets och Skallhults ungdomsföreningar ute i det fria i den vackra Nyttorps hage i Brevik söndagen den 19 juli. Flera predikanter väntas jämte missionär Josef Ekstam från Kongo. Ungdom och ålderdom inbjudas hjärtligt.

Kommitterade.

Predikanter! Senast utskrifna medlemsbrevets nummer i pensionskassan är 313. Vi inbjuder ännu icke anslutna predikanter att före Svenska Missionsförbundets årsmöte i juni insända anmälan om inträde.

E. Ungerth.

Predikanter-sångare.

För vårt årsmöte i juni och den nya skolans invigning planeras ordnandet av en manskör bland predikanterna. De många elever, som under de senaste femton åren utgått från Missionsskolan, ha i allmänhet ägt en god övning i sång. Den årliga kören vid skolan har på examensdagarna visat vackra prov på, vad som under terminen hunnit inövas. Många röster ha varit mycket vackra. Vi inbjuder härmed hjärtligen alla sångare bland våra predikanter att deltaga i den tillämnade *predikantsångarkören*.

De som vilja och kunna deltaga i denna torde godhetsfullt insända namn och uppgift på stämman till *Predikant P. Persson, Mora*, som lovat göra de förberedande arbetena. Han kommer ock att lämna närmare upplysningar.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Missionsskolan,

Svenska Missionsförbundets läroanstalt,

börjar ett nytt läsår, det första i det nya läroverkshuset på Lidingön,

den 1 nästkommande september.

Ansökan om inträde skall insändas till skolans Rektor, N. Wikander, adr. Stockholm Sö., före den 1 juni och vara åtföljd av

- 1:o) en kort och samvetsgrann, av den sökande själv skriven redogörelse för hans andliga livs uppkomst och utveckling;
  - 2:o) intyg av en kristen församling, en missionsförening eller, där sådant icke kan anskaffas, av minst två kända personer,
    - a) att den sökande är känd som en sann kristen, och
    - b) att han under någon tids predikoverksamhet ådagalagt, att han äger förutsättningar för att kunna utbildas till en duglig predikant eller missionär.
  - 3:o) bestyrkt avskrift av betyg, som visar, att han genomgått fullständig folkskolekurs eller, om sådant ej äges eller ej kan anskaffas, intyg av kompetent person, att han äger motsvarande kunskaper;
  - 4:o) en förbindelse av en kristen församling, missionsförening eller enskild, godkänd person, att den ansvarar för hans underhåll vid skolan;
  - 5:o) åldersbetyg från pastor i den församling, där han är kyrkskriven;
  - 6:o) läkareintyg.
- I regel intages ej någon, som är under 19 år.
I ansökan må tydlig adress uppgivas.

Skolstyrelsen.